

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ- ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Ν. ΑΧΑΪΑΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Θέμα: «Πόρισμα επιτροπής Ανταγωνισμού – Η εν λόγω απόφαση μπορεί να απαλλάξει τις εταιρίες από τις ποινικές ευθύνες για καικουρρηματική απάτη κατ' εξακολούθηση και κατ'επάγγελμα σε βάρος των συμφερόντων της Ε.Ε και του Ελληνικού Δημοσίου;»

Επειδή, το αποτέλεσμα της έρευνας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, έπρεπε να σταλεί ολοκληρωμένα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού, με αναφορά στην τεκμηριωμένη διαπίστωση της χειραγώγησης των διαδικασιών υποβολής προσφορών για τα μεγάλα έργα υποδομής, ώστε να διακοπεί η χρηματοδότηση και η πληρωμή από το Ταμείο Ευρωπαϊκής Περιφερειακής Ανάπτυξης Ταμείου Συνοχής στην Ελλάδα.

Επειδή, σε κάθε περίπτωση η Επιτροπή Ανταγωνισμού οφείλει να ενημερώσει και λάβει έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού πριν την ολοκλήρωση της διαδικασίας και τέλος να διαβιβάσει το πόρισμά της στην Εισαγγελία Διαφθοράς.

Σε σχέση με το πόρισμα της Επιτροπής ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ και την επικείμενη απόφαση για καταλογισμό προστίμου στις εμπλεκόμενες εταιρίες για συμφωνίες σε προσυμφωνημένες -προσφερόμενες τιμές στην ανάληψη δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων παραχώρησης, ύψους 80.000.000 ευρώ ,άρα συμμετοχή σε καικουρρηματική απάτη και οργάνωση προσιδιάζουσα σε εγκληματική ομάδα ερωτάσθε τα κάτωθι:

1. Η εν λόγω απόφαση μπορεί να απαλλάξει τις εταιρίες από τις ποινικές ευθύνες για καικουρρηματική απάτη κατ' εξακολούθηση και κατ'επάγγελμα σε βάρος των συμφερόντων της Ε.Ε και του Ελληνικού Δημοσίου;
2. Θα αποστείλετε εσείς ο υπουργός δικαιοσύνης το πόρισμα στον Εισαγγελέα Διαφθοράς για την άσκηση διώξεων;
3. Το πρόστιμο των 80.000.000 ευρώ παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας, καθόσον είναι εξαιρετικά χαμηλό, αφού οι ελεγχόμενες εταιρίες με την απατηλή συμπεριφορά κέρδισαν πάνω από 500.000.000 ευρώ ;
4. Είναι λανθασμένη η άποψη της Επιτροπής, ότι εξαιρούνται των σχετικών διατάξεων της Ε.Ε οι συμβάσεις παραχώρησης, αφού οι γενικές διατάξεις των δημοσίων συμβάσεων εφαρμόζονται και στις συμβάσεις παραχώρησης, όπως οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης;
5. Οι εμπλεκόμενες εταιρίες πρέπει να συμπεριληφθούν σε «μαύρη λίστα» και να εξαιρεθούν ή άλλως εκπέσουν των δημοσίων συμβάσεων που εκτελούν λόγω της διαπίστωσης ποινικών ευθυνών κατά την συμμετοχή τους στις δημόσιες συμβάσεις, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία;

Στα ανωτέρω ισχύουν τα κάτωθι:

Νομικό πλαίσιο

- *ενοποιημένη έκδοση της Συνθήκης για τη λειτουργία της η Ευρωπαϊκή Ένωση-ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 47-390*

Σύμφωνα με το άρθρο 49 - (πρώην άρθρο 43 της ΣΕΚ) της ΣΛΕΕ: «στο πλαίσιο των κατωτέρω διατάξεων, οι περιορισμοί στην ελευθερία εγκαταστάσεως των υπηκόων ενός κράτους μέλους στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, απαγορεύεται. Ελευθερία εγκαταστάσεως περιλαμβάνει το δικαίωμα ανάληψης και άσκησης μη μισθωτών δραστηριοτήτων.

Σύμφωνα με το άρθρο 56 - (πρώην άρθρο 49 ΣΕΚ) της ΣΛΕΕ: «στο πλαίσιο των κατωτέρω διατάξεων, δεν μπορεί τα Κράτη να επιβάλλουν ή επιτρέπουν περιορισμούς στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών εντός της Ένωσης.

Σύμφωνα με το άρθρο 107-(πρώην άρθρου 87 ΣΕΚ) της ΣΛΕΕ ορίζει τα εξής: «1 . Οι ενισχύσεις που χορηγούνται από ένα κράτος μέλος ή με κρατικούς πόρους υπό οποιαδήποτε μορφή που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής, στο μέτρο που επηρεάζουν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά».

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι προσυνηνοημένες τιμές και οι εκπτώσεις εμπόδισαν την ελεύθερη και απρόσκοπτη παροχή ή συμμετοχή σε δημόσιους διαγωνισμούς κατασκευαστικών εταιρειών της Ε.Ε, αφού αποκλείστηκαν με δόλιο τρόπο από τους ελεγχόμενους διαγωνισμούς:

Περαιτέρω με την σημερινή αλλαγή των εν λόγω εταιρειών με την επιβολή χαμηλού προστίμου, υπάρχει έμμεση κρατική ενίσχυση των εμπλεκόμενων εταιρειών, σε βάρος των λοιπών ελληνικών και ξένων:

- **II. η οδηγία 2004/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004 περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και συμβάσεων παροχής δημόσιων υπηρεσιών**

Άρθρο 1.3: 3 της οδηγίας ορίζει τα εξής: «Παραχώρηση δημοσίων έργων» είναι μια σύμβαση του ίδιου τύπου όπως μια δημόσια σύμβαση εκτός από το γεγονός ότι το αντάλλαγμα για τα έργα που πρέπει να διενεργούνται συνίσταται είτε αποκλειστικά στο δικαίωμα εκμετάλλευσης του έργου είτε στο δικαίωμα αυτό σε συνδυασμό με καταβολή αμοιβής έργων «.

Άρθρο 56-πεδίο εφαρμογής της οδηγίας προβλέπει: «αυτό το κεφάλαιο ισχύουν για όλες τις συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων, κατέληξε στο συμπέρασμα από τις αναθέτουσες αρχές, όπου η αξία αυτών των συμβάσεων είναι ίσο με ή μεγαλύτερο των 6242000 EUR. Η τιμή αυτή υπολογίζεται σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν για τις συμβάσεις δημοσίων έργων που ορίζεται στο άρθρο 9».

Άρθρο 58-δημοσίευση της ανακοίνωσης σχετικά με τις συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων προβλέπει: «1. Οι αναθέτουσες αρχές που επιθυμούν να συνάψουν μια σύμβαση παραχώρησης δημοσίων έργων γνωστοποιούν την πρόθεσή τους αυτή μέσω προκήρυξης. 2. Οι προκηρύξεις των συμβάσεων παραχώρησης δημοσίων έργων να περιέχουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στο παράρτημα VII Γ και, ενδεχομένως, κάθε άλλη πληροφορία που κρίνεται χρήσιμη από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με τα τυποποιημένα έντυπα που εγκρίνει η Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 77 παράγραφος 2. 3. Οι προκηρύξεις δημοσιεύονται σύμφωνα με το άρθρο 36, παράγραφος 2, σε (8). 4. το άρθρο 37 για τη δημοσίευση των προκηρύξεων εφαρμόζεται επίσης στις συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων».

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ:

Σύμφωνα με την ΕΕ προκήρυξη 2000/C 121/02

Η Ερμηνευτική ανακοίνωση της Επιτροπής για τις συμβάσεις παραχώρησης στο κοινοτικό δίκαιο, ορίζει στις παραγράφους του 2 και 3: «2. Οι Συμβάσεις παραχώρησης δεν ορίζονται στη Συνθήκη. – «[...] υπάρχει όμως πρόβλεψη για την υπαγωγή τους στο δευτερογενές κοινοτικό δίκαιο όπως στην ανωτέρω οδηγία, η οποία καθορίζει ειδικές διατάξεις για συμβάσεις παραχώρησης έργων.

Δηλαδή εφαρμόζονται γενικές Αρχές εξασφαλίζοντας την εύρυθμη λειτουργία της ενιαίας αγοράς, ήτοι:

-Οι κανόνες που **απαγορεύουν κάθε διάκριση** λόγω ιθαγένειας (άρθρο 12 παράγραφος 1 (πρώην άρθρο 6(1)))?

-Οι κανόνες σχετικά με την **ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων** (άρθρα 28 (πρώην άρθρο 30) επ.),

ελευθερία εγκατάστασης (άρθρα 43 (πρώην άρθρο 59) επ.), ελεύθερη παροχή υπηρεσιών (άρθρα 49 (πρώην άρθρο 59) επ) και των εξαιρέσεων οι κανόνες που προβλέπονται στα άρθρα 30, 45 και 46 (πρώην άρθρα 36, 55 και 56)(38)?

Ως εκ τούτου οι ευρωπαϊκές διατάξεις για τις δημόσιες συμβάσεις εφαρμόζονται και στις συμβάσεις παραχώρησης;

Η ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου των δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων παραχώρησης για το θεσμοθετημένο πλαίσιο δημόσιου-ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) - (C2007/6661) έχει ως εξής: «σε κοινοτικό επίπεδο υπάρχουν υπάρχουν ειδικοί κανόνες που διέπουν την ίδρυση των ΣΔΙΤ.

Ωστόσο, στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και των παραχωρήσεων, επιβάλλεται η τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και οι ειδικότερες εκφράσεις της εν λόγω αρχής, ήτοι η απαγόρευση των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας και τα άρθρα 43 ΕΚ περί ελευθερίας εγκαταστάσεως και 49 ΕΚ, περί ελεύθερης παροχής υπηρεσιών;

Δηλαδή άπασες οι ανωτέρω αρχές πρέπει να εφαρμόζονται σε κάθε περίπτωση, όπου μια δημόσια αρχή αναθέτει την παροχή οικονομικών δραστηριοτήτων σε τρίτους;

Πιο συγκεκριμένα, οι αρχές που απορρέουν από το άρθρο 43 ΕΚ και 49 ΕΚ περιλαμβάνουν όχι μόνο την αρχή της μη διάκρισης και της ισότητας μεταχείρισης, αλλά επίσης της διαφάνειας, αμοιβαίας αναγνώρισης και της αναλογικότητας.

Το γεγονός ότι ένας ιδιώτης εργολάβος και μια Αναθέτουσα Αρχή συνυπάρχουν σε μια σύμβαση παραχώρησης, δεν μπορεί να χρησιμεύσει ως δικαιολογία για τον αναθέτοντα φορέα, η την Επιτροπή Σας, να μην εξαναγκάζει τους ιδιώτες εργολάβους να συμμορφώνονται με τις αρχές περί δημοσίων συμβάσεων και παραχωρήσεων;

Η Οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης, ορίζει τα εξής:

Υπό «το άρθρο 5: Η ανάθεση μιας σύμβασης παραχώρησης έργων ή υπηρεσιών περιλαμβάνει μεν τη μεταβίβαση στον ανάδοχο του λειτουργικού κινδύνου της παραχώρησης, αλλά δεν τον απαλλάσσει από την υποχρέωση τήρησης των γενικών αρχών του Ευρωπαϊκού Δικαίου, όπως εν προκειμένω.

Επομένως είναι λανθασμένη η άποψη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, ότι εξαιρούνται των σχετικών διατάξεων της Ε.Ε οι συμβάσεις παραχώρησης, αφού εκτός των γενικών διατάξεων των αρχών της

διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης, εφαρμόζονται ως ανωτέρω και οι διατάξεις των δημοσίων συμβάσεων;

Τελικώς η πρόσφατη έρευνα της Επιτροπής Ανταγωνισμού απέδειξε, ότι μεγάλος αριθμός των κατασκευαστικών εταιριών στην Ελλάδα κατηγορούνται για τη διάπραξη εναρμονισμένων πρακτικών.

Η αυτεπάγγελτη έρευνα στο θέμα επικεντρώνεται σε συννομοσία σχετικά με διαγωνισμούς για δημόσια έργα υποδομής, ιδίως οδοποιίας, σιδηροδρομικών μεταφορών, μετρό και έργα παραχώρησης (συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα).

Σύμφωνα με την ανακοίνωση των αιτιάσεων, η ΕΛΛΑΚΤΩΡ, J & P-ΑΒΑΞ, ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, ΑΕΓΕΚ, τεχνική ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ και INTRAKAT ομάδες των εταιριών που συμμετείχαν, με ποικίλες αφετηρίες, σε νόθευση διαγωνισμών για δημόσια κατασκευαστικά έργα που διήρκεσε από το 1989 έως 2016.

Εφιστούμε την προσοχή σας στο γεγονός ότι οι εταιρίες Ελλάκτωρ, ΓΕΚ-ΤΕΡΝΑ, J & P ΑΒΑΞ έχοντας το εκπληκτικό 90% του ελληνικού κύκλου εργασιών για την κατασκευή των δημοσίων έργων.

Αυτή είναι μια περαιτέρω απόδειξη της ύπαρξης της σύμπραξης τουλάχιστον τα τελευταία 6-7 χρόνια.

Επομένως με βάση τα αποδεικτικά στοιχεία που συγκεντρώθηκαν κατά την έρευνα, οι εμπλεκόμενες κατασκευαστικές εταιρίες είχαν συντονισμένη συμπεριφορά σε προσκλήσεις υποβολής προσφορών; ήτοι:

- Υποβολή προσφορών συμφωνώντας μεταξύ τους ποιά θα υποβάλει την προσφορά που κερδίζει.
- Τον καθορισμό του επιπέδου των προσφορών.
- Αποκλεισμός προσφορών με αντάλλαγμα χρηματική αποζημίωση των μη συμμετεχόντων.
- Συμφωνίες με τους μη συμμετέχοντες να εκτελέσουν επιμέρους συμβάσεις μεταξύ τους πριν από την υποβολή των προσφορών.
- Μη συμμετοχή υποψηφίων στους διαγωνισμούς με αντάλλαγμα την από κοινού εκτέλεση αντίστοιχων έργων.

Το καθεστώς της συμπαιγνίας υλοποιήθηκε μέσω τακτικών συναντήσεων των εκπροσώπων των ανταγωνιστικών επιχειρήσεων και τη σύναψη των συμβάσεων αντιστάθμισης από την μη συμμετοχή.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση των αιτιάσεων, επιχειρήσεις όπως, VINCI, HOCHTIEF και SIEMENS, καθώς και οι ΒΙΟΤΕΡ, ΕΚΤΕΡ, ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ, ΧΡ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, ALSTOM, ΑΡΧΙΡΟΔΟΝ, ΕΛΑΚΤΩΡ, ΓΕΚ-ΤΕΡΝΑ κλπ συμμετείχαν στις επιμέρους παράνομες συμφωνημένες προσφορές.

Ο ερωτών βουλευτής

Νίκος Ι. Νικολόπουλος

Πρόεδρος του Χριστιανοδημοκρατικού Κόμματος Ελλάδος